

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Уманського НУС

І.І. Мостов'як

« 23 » березня 2017 р.

ПРОГРАМА

вступного іспиту з історії України
для вступників на основі повної загальної середньої освіти

Голова предметної екзаменаційної
комісії

Шатохін А. М.
(ПІБ)

(підпис)

Умань – 2017

Схвалено вченою радою факультету менеджменту (протокол № 6 від 22 лютого 2017 р.).

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту (протокол № 6 від 21 лютого 2017 р.).

ВСТУП

У відповідності до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році (затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1236 від 13 жовтня 2016 року) спеціальні умови щодо участі у конкурсному відборі при вступі для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти мають особи:

- особи, яких законом визнано учасниками бойових дій та які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, брали участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, у тому числі ті, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України;
- діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа;
- у яких є захворювання, зазначені у Переліку захворювань, що можуть бути перешкодою для проходження громадянами зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 25 лютого 2008 року № 124/95, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 07 березня 2008 року за № 189/14880;
- звільнені з військової служби (у тому числі демобілізовані) після 30 листопада 2016 року.

Зазначені особи мають право на участь у конкурсному відборі тільки за результатами вступних іспитів або зовнішнього незалежного оцінювання 2016 або 2017 року.

Вступні іспити для вступників на основі повної загальної середньої освіти проводяться за програмами зовнішнього незалежного оцінювання осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти.

Мета вступного іспиту з історії України – оцінити ступінь підготовленості вступників з метою конкурсного відбору для навчання у вищому навчальному закладі.

Завдання вступного іспиту з історії України полягає у тому, щоб оцінити знання та вміння учасників:

- формування в учнів наукового світогляду, уявлень про ідеї та методи історії України, її роль у пізнанні дійсності, як невід'ємної складової загальної культури людини, необхідної умови повноцінного життя в сучасному суспільстві; стійкої мотивації до навчання;
- оволодіння учнями науковою термінологією в усній та письмовій формах, системою історичних знань, навичок і вмінь, потрібних у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, достатніх для успішного оволодіння іншими освітніми галузями знань і забезпечення неперервності освіти;

інтелектуальний розвиток особистості, передусім розвиток в учнів логічного мислення і просторової уяви, алгоритмічної, інформаційної та графічної культури, пам'яті, уваги, інтуїції;

- екологічне, естетичне, громадянське виховання та формування позитивних рис особистості;

- формування життєвих і соціально-ціннісних компетентностей учня.

Змістове наповнення програми реалізує компетентнісний підхід до навчання, спрямований на формування системи відповідних знань, навичок, досвіду, здібностей і ставлення, яка дає змогу обґрунтовано судити про застосування історичних знань у реальному житті, визначає готовність випускника школи до успішної діяльності в різних сферах.

ПРОГРАМА ПО ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Назва розділу, теми	Учень повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
Стародавня історія України.	<ul style="list-style-type: none"> - територіальний та адміністративний устрій України; - періодизацію Історії України та її структуру; - перші державні об'єднання на території України; - впливи інших держав на суспільний устрій державних об'єднань на території України 	<ul style="list-style-type: none"> - знати територіальний та адміністративний устрій України; - порівнювати різні періоди історії України; - знаходити спільні та відмінні риси серед перших державних об'єднань на території України.
Київська Русь: становлення, розвиток.	<ul style="list-style-type: none"> - Слов'яни: походження, розселення; - Причини, хід, етапи розвитку Київської Русі; - Устрій Руської держави; - Творення українського етносу; - Монголотатарська навала. Вплив Золотої Орди на політичне життя українських земель. 	<ul style="list-style-type: none"> - знати спільність та відмінність між різними групами слов'ян; - аналізувати етапи розвитку Русі; - розуміти процес творення українського етносу; - вказати на вплив Золотої Орди на політичне життя українських земель.
Південно-західні руські князівства та їх політика	<ul style="list-style-type: none"> - Феодальне роздроблення: причини, наслідки; - Галицько-Волинське князівство – нова європейська держава: устрій, політика. Занепад Русі: причини, наслідки; - Українські землі у складі Великого князівства Литовського; - Україна у складі Речі Посполитої 	<ul style="list-style-type: none"> - знати сутність та ознаки феодалізму; - розуміти процес творення Галицько-Волинського князівства; - аналізувати стан українських земель у складі Литви та Польщі;
Козацька доба в Україні.	<ul style="list-style-type: none"> - Зародження та еволюція українського козацтва. Запорозька Січ; - Вплив козацтва на формування національної самосвідомості народу; - Козацько-селянські повстання кінця ХVI середини ХУІІ ст. та їх наслідки. «Ординація Війська Запорозького» (1638). 	<ul style="list-style-type: none"> - знати сутність та еволюція українського козацтва; - проаналізувати вплив козацтва на формування національної самосвідомості народу; - продемонструвати як Козацько-селянські повстання кінця ХУІІ середини ХУІІІ ст. вплинули на ситуацію в суспільному житті
Доба української національної революції середини та другої половини ХVІІІ ст.	<ul style="list-style-type: none"> - Причини, характер, рушійні сили національної революції. Розгортання національно-визвольної і соціальної боротьби; - Укладення Зборівської угоди. 	<ul style="list-style-type: none"> - розуміти причини, характер, рушійні сили національної революції; - знати зміст Зборівської угоди.

	<p>Державницькі процеси у Гетьманщині.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Погіршення геополітичного становища. Переяславська рада: умови, політико-правове-значення; - Криза Гетьманщини. Руїна. 	<ul style="list-style-type: none"> - проаналізувати причини погіршення геополітичного становища; - назвати причини кризи Гетьманщини.
Українська державність у XVIII ст..	<ul style="list-style-type: none"> - Наступ на політичну автономію України. Політичні причини і наслідки поразки І. Мазепи; - Гетьман в екзилі П. Орлик та його конституція. - Продовження процесу інкорпорації України до складу Російської імперії. Ліквідація царизмом автономії України. 	<ul style="list-style-type: none"> - розуміти події пов'язані зі спробою І. Мазепи здійснити національно-визвольну війну; - знати основні пункти та риси конституції П. Орлика; - аналізувати питання пов'язані з ікорпорацією України до складу Російської імперії.
Українське національне відродження XIX ст.	<ul style="list-style-type: none"> - Політизація національного руху в Україні. Зародження перших політичних організацій; - Вплив європейських революцій 1848-1849 рр. на політичне життя в українських землях. Скасування кріпацтва та реформи в Україні; - Започаткування руху за політичну незалежність України. 	<ul style="list-style-type: none"> - пояснити причини політизації національного руху в Україні; - проаналізувати вплив європейських революцій 1848-1849 рр. на політичне життя в українських землях. Скасування кріпацтва та реформи в Україні; - розуміти причини та сутність руху за політичну незалежність України.
Україна на початку XX ст. Національно-демократична революція. Боротьба за державність (1917-1920 рр.)	<ul style="list-style-type: none"> - Соціально-економічні та політичні чинники національно-визвольного руху на початку XX ст.; - Українська революція та її етапи; - Утвердження більшовицької влади в Україні; - Національно-визвольний рух на землях західної України; <ul style="list-style-type: none"> - Поразка української національно-демократичної революції: причини, наслідки. 	<ul style="list-style-type: none"> - пояснити соціально-економічні та політичні чинники національно-визвольного руху на початку XX ст.; - проаналізувати українську революцію та її етапи; - вивести закономірності національно-визвольний руху на землях західної України; - назвати причини поразки української національно-демократичної революції.
Українські землі між двома світовими війнами	<ul style="list-style-type: none"> - Політична система радянської України у 20-30-ті роки. Становлення та утвердження тоталітарного режиму. Репресії; - Створення командно-адміністративної системи у 	<ul style="list-style-type: none"> - знати політичну систему радянської України у 20-30-ті роки; - розуміти сутність командно-адміністративної системи у економіці;

	<p>економіці;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Соціально-економічні та політичні процеси на західноукраїнських землях 	<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати соціально-економічні та політичні процеси на західноукраїнських землях
Політичне становище України у Другій світовій війні	<ul style="list-style-type: none"> - Українське питання у європейській політиці напередодні Другої світової війни. Україна в планах нацистського керівництва; - Політичні процеси в Україні в період німецької окупації; - Діяльність підпілля і партизанський рух. Створення УПА; <ul style="list-style-type: none"> - Звільнення України від окупації. Закінчення Другої світової війни та її політичні наслідки для України. 	<ul style="list-style-type: none"> - пояснити стан українського питання у європейській політиці напередодні Другої світової війни; - проаналізувати політичні процеси в Україні в період німецької окупації; - назвати причини і наслідки звільнення України від окупації.
Україна у другій половині 40-их - 60-их рр.. XX ст.	<ul style="list-style-type: none"> - Посилення сталінського диктату в Україні в повоєнні роки; - Підпільно-партизанська боротьба ОУН-УПА на західноукраїнських землях; <ul style="list-style-type: none"> - Політична ситуація в Україні за лібералізації комуністичного режиму в середині 50-60-их рр. 	<ul style="list-style-type: none"> - в'яснити причини і наслідки сталінського диктату в Україні в повоєнні роки; - проаналізувати підпільно-партизанську боротьбу ОУН-УПА на західноукраїнських землях; - пояснити політичну ситуацію в Україні за лібералізації комуністичного режиму в середині 50-60-их рр.
Застій, перебудова в СРСР та їх прояви в Україні	<ul style="list-style-type: none"> - Реванш командно-адміністративної системи; - Наростання кризи в Україні. Посилення реакції в духовному житті; - Нові тенденції в діяльності українського опозиційного руху; <ul style="list-style-type: none"> - Національне пробудження українського народу. 	<ul style="list-style-type: none"> - в'яснити причини і наслідки реваншу командно-адміністративної системи; - проаналізувати причини і наслідки наростання кризи в Україні. Посилення реакції в духовному житті; - проаналізувати причини і наслідки національного пробудження українського народу.
Україна в добу суверенітету	<ul style="list-style-type: none"> - Проголошення незалежності України. Загальноукраїнський референдум 1 грудня 1991 р.; - Соціально-економічне та політичне життя; 	<ul style="list-style-type: none"> - пояснити проголошення незалежності України. Загальноукраїнський референдум 1 грудня 1991 р.; - проаналізувати Соціально-економічне та політичне життя;

Приклад тестового завдання з історії України

1. Хто з відомих археологів наприкінці XIX ст. відкрив Трипільську цивілізацію:

- а) Р. Чайлд;
- б) В. Хвойка;
- в) Г. Картер;
- г) Г. Шліман

2. Як називали греко-римські автори давні слов'янські племена:

- а) анти;
- б) склавини
- в) будини;
- г) венеди.

3. Спосіб утвердження династії Рюриковичів у Києві:

- а) укладення мирної угоди;
- б) завоювання;
- в) запрошення киянами;
- г) династичним переворотом.

4. Яку книгу Анна Ярославна привезла до Парижа, на якій французькі королі складали присягу вступаючи на престол:

- а) Остромирове Євангеліє;
- б) Трірський псалтир;
- в) Реймське євангеліє;
- г) Біблія

5. Ім'я великого князя під час Любецького з'їзду князів:

- а) Святослав;
- б) Святополк;
- в) Володимир;
- г) Всеволод;

6. Коли татарське військо під керівництвом Батия захопило Київ:

- а) 1238;
- б) 1239;
- в) 1240;
- г) 1241

7. У якому році галицькі землі були завойовані Польщею:

- а) 1340;
- б) 1344;
- в) 1349;
- г) 1350

8. Оберіть країни, які протягом 50-60 рр. XIV ст.. воювали за Галичину і Волинь:

- а) Польща і Угорщина;
- б) Угорщина і Литва;
- в) Польща і Литва;

г) Литва і Тевтонський орден

9. Коли на о. Хортиця була збудована Запорізька Січ:

а) 1525;

б) 1561-1563;

в) 1572;

г) 1578

10. Хто очолив перше масштабне козацько-селянське повстання в кінці XV ст.:

а). Криштоф Косинський;

б) Северин Наливайко;

в) Петро Сагайдачний;

г) Дмитро Вишневецький

11. У якому році був Берестейський Собор:

а) 1569;

б) 1571;

в) 1596;

г) 1598

12. Коли розпочалася національно-визвольна боротьба українців проти Речі Посполитої:

а) січень 1648;

б) лютий 1648;

в) квітень 1648;

г) травень 1648;

13. Кого було обрано після смерті Б. Хмельницького гетьманом України:

а) Юрія Хмельницького;

б) Івана Виговського;

в) Павла Тетерю;

г) Петра Дорошенка

14. У якому році відбулася Конотопська битва:

а) 1658;

б) 1659;

в) 1660;

г) 1661

15. Регіони, у яких повстання гайдамаків набуло найбільшого поширення:

а) Галичина і Волинь;

б) Київщина і Полтавщина;

в) Поділля і Волинь;

г) Київщина і Брацлавщина

16. Яке з українських міст Російської імперії мало статус вільного порту (порто франко):

а) Херсон;

б) Одеса;

в) Миколаїв;

г) Ізмаїл

17. Рік видання альманаху «Русалка Дністрова»:

- а) 1834;
- б) 1837;
- в) 1840;
- г) 1848;

18. Зруйнування Задунайської Січі в результаті російсько-турецької війни:

- а) 1816;
- б) 1818;
- в) 1821;
- г) 1828

19. «Валуєвський указ» був прийнятий у:

- а) 1861;
- б) 1863;
- в) 1873;
- г) 1876

20. У якому місті була створена перша українська політична партія:

- а) Катеринослав;
- б) Київ;
- в) Харків;
- г) Одеса

21. Визначте дату проголошення III Універсалу Центральної Ради:

- а) 23 червня 1917;
- б) 16 липня 1917;
- в) 20 листопада 1917;
- г) 22 січня 1918.

22. Всеукраїнський хліборобський конгрес відбувся:

- а) 29 квітня 1918 р.;
- б) 25 жовтня 1918 р.;
- в) 4 грудня 1918 р.;
- г) 26 січня 1919 р.

23. Столиця радянської України до 1934 р.:

- а) Київ;
- б) Харків;
- в) Катеринослав;
- г) Одеса

24. Основоположник інтегрального націоналізму:

- а) Є. Коновалець;
- б) Д. Донцов;
- в) С. Бандера;
- г) Р. Шухевич

25. Коли Україна стала членом ООН:

- а) 1945;
- б) 1946;
- в) 1947;

г) 1948

26. Яка п'ятирічка, в період перебування України в складі СРСР, мала найкращі темпи приросту виробництва і була названа «золотою»:

а) VII;

б) VIII;

в) IX;

г) X

27. Декларація про суверенітет України було проголошена:

а) 16 липня 1989 р.:

б) 16 липня 1990 р.:

в) 16 липня 1990 р.:

г) 16 липня 1992 р.

28. Першим всенародно обраним президентом України був:

а) М. Грушевський;

б) Л. Кравчук;

в) А. Волошин;

г) Л. Кучма

Завдання на 3 правильних відповіді

29. Назвати ознаки трипільської цивілізації:

а) перехід до орного землеробства;

б) перехід до кочового скотарства;

в) культ-богині матері;

г) винайдення заліза;

30. Вкажіть представників християнського духовенства на Русі:

а) бояри;

б) єпископи;

в) митрополит;

г) волхви

31. Причини, що зумовили прихильне ставлення української знаті до унії Литви та Польщі:

а) Можливість створити дієву оборону від Кримського ханства;

б) шляхетська сваволя;

в) надія на рівність України з Литвою та Польщею;

г) надія на нові привілеї;

32. Завдання, які ставили перед собою міщанські братства:

а) добродійна діяльність;

б) підготовка духовних осіб;

в) згуртування православних віруючих;

г) культурно-освітня робота;

33. Вкажіть державу, яка не брала участь в поділі Речі Посполитої:

а) Російська імперія;

б) Османська імперія;

в) Австрійська імперія;

г) Пруське королівство;

34. Завдання Кирило-Мефодіївського товариства:

- а) організація збройного повстання в Україні;
- б) поширення ідей через виховання молоді, літературну творчість;
- в) усунення релігійної ворожнечі між слов'янськими народами;
- г) викорінення рабства і будь-якого приниження бідняків;

35. Вкажіть чинник, який гальмував розвиток сільського господарства у Наддніпрянській Україні у другій половині XIX ст.:

- а) збереження значної частини земель у поміщицькому землеволодінні;
- б) обтяжливі податки, які мали сплачувати селяни;
- в) аграрне перенаселення регіону;
- г) кріпосна залежність селян;

36. Причина запровадження НЕПу:

- а) перевиробництво;
- б) голод у радянській державі;
- в) криза політики «воєнного комунізму»;
- г) незадоволення селян продрозкладкою, народні повстання

37. Хто з князів у 907 р. здійснив похід на Візантію:

- а) походи Ігоря на Візантію;
- б) походи Олега на Візантію;
- в) помста Ольги древлянам;
- г) зустріч Святослава з візантійським імператором та підписання договору.

38. У 1410 р. відбулася:

- а) Городельська унія;
- б) захоплення литовцями Волині;
- в) Грюнвальдська битва;
- г) повстання Михайла Глинського;

39. У 1596 р. відбулося:

- а) календарна реформа Папи Римського Григорія XII;
- б) утворення греко-католицької церкви;
- в) утворення Київської братської школи;
- г) утворення Лаврської братської школи;

40. Встановіть відповідність між сучасними та давньогрецькою географічною назвою Дніпра:

а) Дніпро

- 1) Танаїс
- 2) Тирас
- 3) Борисфен
- 4) Понт Евксинський
- 5) Істр

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Білет вступного іспиту з історії України містить 40 тестових завдань. Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів. Результати вступного випробування оцінюються за шкалою від 0 до 200 балів. В конкурсі беруть участь вступники, які за результатами фахового випробування отримали 100 і більше балів. Норма часу на виконання завдань вступного випробування встановлюється не більше 1 астрономічної години.

Шкала оцінювання

Кількість вірних відповідей з 40 питань	Оцінювання за шкалою 0-200 балів	Кількість вірних відповідей з 40 питань	Оцінювання за шкалою 0-200 балів
0	0	21	105
1	5	22	110
2	10	23	115
3	15	24	120
4	20	25	125
5	25	26	130
6	30	27	135
7	35	28	140
8	40	29	145
9	45	30	150
10	50	31	155
11	55	32	160
12	60	33	165
13	65	34	170
14	70	35	175
15	75	36	180
16	80	37	185
17	85	38	190
18	90	39	195
19	95	40	200
20	100		

Список рекомендованої літератури

1. Аркас М. Історія України-Русі. К.: «Вища школа», 1990.
2. Бойко О. Д. Історія України. – К., 1999.
3. Борисенко В. Й. Курс української історії: З найдавніших часів до ХХ ст.: Навч. Посібник. – К.: «Либідь», 1996.
4. Грицак А. Й. Нарис історії України: формування модерної української нації ХІХ – ХХ ст.. – К., 1996.
5. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К.: «Наукова думка», 1992.
6. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія української державності. – Львів: «Світ», 1995.
7. Дорошенко Д. Нарис історії України. – Львів, «Світ», 1991.
8. Крип'якевич І. Історія України. – Львів: «Світ», 1990.
9. Полонська-Василенко Н. Історія України. – К.: «Либідь», 1992.
10. Стеблій Ф. І. Революція 1848-1849 років у Європі і Україна. – К, 2011.
11. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків: в 3-х т. – К.: «Наукова думка», 1991.
12. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст.: Навч. Посібник. – К.: «Генеза», 1997.
13. Історія України: нове бачення. У 2-х т. – К.: «Україна», 1996.
14. Історія України / Керівник авт. Кол. Ю. Зайцев. – Львів.: «Світ», 2006.
15. Повість временних літ. – К., 1990.
16. Політична історія України // За ред. Танцюри В. Л. – К., 2001.